

ALMAN DÜZENE AYKIRILIKLAR KANUNU (*)

Çev. Asis. Dr. Kayıhan İÇEL - Asis. Erdener YURTCAN

Birinci Kısım

GENEL HÜKÜMLER

Birinci Bölüm

Yürürlük Alanı

Tanım

§ 1 — (1) Düzene aykırılık, para cezası (1) ile cezalandırmaya cevaz veren bir kanunî tipi gerçekleştiren, hukuka aykırı olan ve muaheze edilebilen bir fiildir.

(*) «Gesetz über Ordnungswidrigkeiten (OWiG): Düzene aykırılıklar hakkında kanun» ismini taşıyan bu kanun Almanya'da kabahat fiillerini Genel Ceza Hukukunun kapsamından çıkarma ve böylece Genel Ceza Hukuku ile Polis veya İdarî Ceza Hukuku ayırımını gerçekleştirme eğilimine ilişkin aşamalardan birini teşkil etmektedir. Kaynakları Prusya Hukukuna kadar çıkan, fakat 15 Mayıs 1871 tarihli Alman Ceza Kanunu tarafından izlenmeyen bu eğilime 1911 yılından itibaren hazırlanan bütün tasarımlarda uyulmuş, 1949 yılında çıkarılan *Wirtschaftsstrafgesetz* ekonomik düzene ilişkin fiiller yönünden bu eğilimi yansıtmış ve 25 Mayıs 1952 tarihli Düzene Aykırılıklar Hakkında Kanun ile diğer alanlarda da sözü geçen eğilimin etki doğurabilmesi imkânı sağlanmıştır (Bk.: Jescheck, Hans - Heinrich, *Lehrbuch des Strafrechts, Allgemeiner Teil*, Berlin, 1969, s. 36). 24 Mayıs 1968 tarihli kanun 1952 kanununun bazı hükümlerini değiştirmiş ve özellikle muhakeme hukuku yönünden çok ayrıntılı hükümler getirmiştir. Kendisinden önceki kanun gibi idareye kovuşturma ve cezalandırma yetkisi tanıyan bu kanun, kapsamına giren fiillerin suç (= *Straftat*) kavramından farklılığını göstermek için bunlara «*Ordnungswidrigkeiten*» ismini vermiş ve böylece Ceza Kanununda yer alan

(2) Para cezasını gerektiren bir fiil, muaheze edilebilir tarzda işlenmiş olmasa dahi, 1. fıkra anlamında bir kanunî tipi gerçekleştiren hukuka aykırı bir fiildir.

Madde itibariyle yürürlük

§ 2. Bu kanun federal hukuka ve eyalet hukukuna ilişkin düzene aykırılıklar hakkında uygulanır.

Zaman itibariyle yürürlük

§ 3 — (1) Bir fiil ancak işlenmesinden önce kanun tarafından cezalandırılması öngörüldüğü takdirde düzene aykırılık olarak cezalandırılabilir.

(2) Para cezası fiilin işlendiği zaman yürürlükte olan kanuna göre tayin edilir. Fiilin işlenmesinden cezalandırılmasına kadarki kanun değişikliklerinde en lehte olan kanun uygulanır.

(3) Belirli bir süre için çıkarılan bir kanun, yürürlükten kalksa dahi, yürürlüğü sırasında işlenen düzene aykırılıklar hakkında uygulanır.

kabahat (=Übertretung) deyimini kullanmaktan kaçınmıştır. Bu nedenle, Übertretung anlamına gelen kabahat deyimini yerine Ordnungswidrigkeit deyiminin aynen çevirisi olan düzene aykırılık deyiminin kullanılmasını yerinde görmekteyiz.

(1) Ç. N.: Belirtmek gerekir ki, para cezası deyimini kanundaki «Geldbusse» deyiminin tam karşılığı değildir. Gerçekten İsviçre Ceza Hukukunda para cezası (=Geldstrafe)'ni ifade Busse kavramının (Bk.: Hafer Ernst, Lehrbuch des Schweizerischen Strafrechts, Allgemeiner Teil, zweite Auflage, Bern, 1946, s. 292, dip not 1) Alman Ceza Hukukunda taşıdığı anlam farklıdır. Şöyle ki, Alman Ceza Hukukçuları (Bk.: Schönke, Adolf - Schröder, Horst, Strafgesetzbuch, Kommentar, 15. Auflage, München 1970, § 13, Vorbemerkungen 28; Baumann, Jürgen, Strafrecht, Allgemeiner Teil, 5. Auflage, Bielefeld, 1968, s. 735) bazı suçlar yönünden yan müeyyide olarak hükmedilen «Busse»de maddî ve manevî zararların giderilmesi amacıyla hizmet eden bir tazminat niteliği görmektedirler. Sadece düzene aykırılıkların müeyyidesini teşkil eden Geldbusse ise, ceza olmayıp, görev ve aykırı hareket eden bir kimseye görevinin hatırlatılması için verilen bir ihtar niteliğine sahiptir (Bk.: Kleinknecht, Theodor, Strafprozessordnung mit GVG und Nebengesetzen, 29. Auflage, München, 1970, s. 1265). Bu nedendir ki, Geldbusse adli sicile kaydedilmeyeceği gibi, ödenmemesi halinde, ilgili hürriyeti bağlayıcı cezaya değil, fakat hapsen tazyike tâbi tutulur.

(4) Bir düzene aykırılığın yan müeyyideleri bakımından 1 - 3. fıkralar kıyasen uygulanır.

Yer itibariyle yürürlük

§ 4 — (1) Kanunda aksine hüküm bulunmadığı takdirde, ancak bu kanunun yürürlük alanı içinde veya yürürlük alanı dışındaki bir Alman gemisinde veya uçağında işlenen düzene aykırılıklar cezalandırılabilir.

(2) Bir düzene aykırılık, failin hareketi yaptığı veya ihmali hallerde harekette bulunması gerektiği veya neticenin gerçekleştiği veya gerçekleşmesi gerektiği yerlerde işlenmiş sayılır.

İkinci Bölüm

Cezalandırmanın Esasları

Kast ve taksir

§ 5 — Kanunun sarahaten taksirli fiili para cezası ile karşıladığı haller dışında yalnız kastlı fiil düzene aykırılık olarak cezalandırılır.

Hata

§ 6 — (1) Düzene aykırılığı işlerken kanuni tipe dahil bulunan fiil durumlarının mevcudiyetini bilmeyen bir kimseye, bu durumlar isnat edilemez.

(2) Taksirli fiilin cezalandırılmasında 1. fıkra bizzat bilmeme taksirden doğmadığı takdirde uygulanır.

(3) Bir hükmün varlığını veya uygulanabilir nitelikte bulunduğunu bilmemesi nedeniyle, yasak olan bir şeyin yapılması şuurundan yoksun olarak hareket eden ve bundan dolayı muaheze edilemeyen fail düzene aykırı hareket etmiş olmaz.

Sorumluluk

§ 7 — (1) Bir küçük (2) düzene aykırı hareket edeez. Bir

(2) Ç. N.: Alman Çocuk Mahkemesi Kanununun 1. paragrafının 3. fıkrası «fiili işlediği zaman henüz ondört yaşında olmayan bir kimse ceza hukuku yönünden sorumlu değildir.» demek suretiyle, 14 yaşından küçüklerin Çocuk Mahkemesi Kanununun kapsamına girmediğini açıklamıştır.

genç. (3). ancak Çocuk Mahkemesi Kanununun 3. paragrafının 1. cümlesindeki şartla raltında düzene aykırı hareket eder.

(2) Fiili işlediği sırada, şuur bozukluğu, akli faaliyetinde aksaklık veya akıl zayıflığı nedeniyle fiilin yasaklılığını anlamaya veya bu anlayış gereğince davranmaya ehil olmayan kimse düzene aykırı hareket edemez.

(3) Akli gelişimi geri kalmış olan ve bu yüzden fiilin yasaklılığını anlamaya veya bu anlayış gereğince davranmaya ehil durumda bulunmayan bir sağır - dilsiz düzene aykırı hareket edemez.

Teşebbüs

§ 8 — (1) Her kim, bir düzene aykırılık işlemeye ilişkin kararını, bu düzene aykırılığın icrâ başlangıcını teşkil eden hareketlerle uygulamaya koymuş, fakat, fiil tamamlanmamışsa düzene aykırılığa teşebbüs etmiş olur. Teşebbüs ancak kanunda sarahaten öngörüldüğü takdirde cezalandırılabilir.

(2) Fail

1 — iradesine bağlı bulunmayan haller, tarafından engellenmiş olmaksızın, kastettiği fiilin icrasından vazgeçtiği veya

2 — fiilin henüz keşfedilmediği bir sırada, düzene aykırılığın tamamlanmasına ilişkin neticenin gerçekleşmesini kendi çabasıyla önlediği takdirde,

teşebbüs cezalandırılmaz.

İştirâk

§ 9 — (1) Bir düzene aykırılığa birden çok kimse iştirak etmişse, bunlardan her biri düzene aykırı hareket etmiş olur. Cezalandırmayı mümkün kılan kişisel vasıflar, ilişkiler veya şartlar (özel

---

(3) Gençten amaç, fiili işlediği sırada 14 yaşından büyük olup henüz 18 yaşını bitirmemiş kişidir. Çocuk Mahkemesi Kanununun 3. paragrafındaki hükme göre, bu yaşlar arasındaki gençler, fiili işledikleri zaman, ahlâki ve fikri gelişimleri itibariyle fiilin hukuka aykırılığını kavrayabiliyorlarsa ve buna göre hareket edebiliyorlarsa sorumludurlar. Bu yetekten yoksun failere hâkim, vesayet hâkimi gibi tedbirlere hükmeder. (Bu konuda bk.: İçel, Kayihan, Federal Almanya'da genç suçlular için ceza hukuku «İHFM., cilt: XXXIV, sayı: 1-4, s. 166-167».

kişisel unsurlar şeriklerden sadece birinde bulunsa dahi durum aynıdır.

(2) İştirak ancak, para cezası ile karşılanan fiilin işlenmesi veya teşebbüsün cezalandırılabilirdiği durumlarda en azından teşebbüs derecesinde kalması halinde cezalandırılabilir.

(3) Şeriklerden birinin muaheze edilebilir tarzda hareket etmemesi, diğerlerinin cezalandırılmasını önlemez. Kanun cezalandırmayı engelliyen özel kişisel haller göstermişse, bundan sadece kendisinde böyle bir hâl bulunan şerik yararlanır.

(4) Kanun, diğer durumlarda düzene aykırılık olan bir fiilin faildeki özel kişisel hallerden dolayı bir suç teşkil etmesini öngörmüşse, bu husus sadece kendisinde bu haller bulunan şerik hakkında uygulanır.

Başkası için hareket

§ 10 — (1) Bir kimse

1 — bir tüzel kişinin temsile yetkili organı veya böyle bir organın üyesi

2 — bir şahıs şirketinin temsiel yetkili şeriki veya

3 — bir kimsenin kanunî temsilcisi olarak hareket ettiği takdirde,

cezalandırmayı mümkün kılan özel kişisel halleri (§ 9, 1. fıkra, 2. cümle) ihtiva eden hüküm, bu haller temsilcide değil, fakat temsil edilende bulunsa dahi, temsilci hakkında da uygulanır.

(2) Bir kimse,

1 — bir işletmenin sahibi veya bu konuda yetkili bir başkası tarafından işletmeyi tamamen veya kısmen idare etmek hususunda veya,

2 — işletmenin sahibi ile ilgili görevleri kendi sorumluluğu altında yerine getirmek konusunda sarahaten tevkil edilmişse,

bu vekâlete dayanarak hareket ettiği takdirde, cezalandırma imkânını özel kişisel hallere bağlayan hüküm, bu haller işletme sahibinde bulunupta vekilde bulunmasa dahi, vekil hakkında da uygulanır. İktisadî teşebbüs 1. cümledeki işletme ile aynı anlamdadır. Bir kimse aynı nitelikteki bir vekâlet ile, kamu idaresi görevlerini gerçekleştiren bir makam için harekette bulunuyorsa 1. cümle kıyasen uygulanır.

(3) 1 ve 2. fıkralar, temsil yetkisine veya vekâlet ilişkisine dayanan hukukî işlem hükümsüz olsa bile uygulanır.

Meşru müdafaa

§ 11 — (1) Müdafaa zorunluluğu ile bir fiil icrâ eden kimse düzene aykırı hareket etmiş olmaz.

(2) Meşru müdafaa, halen mevcut ve hukuka aykırı tecavüzden kendisini veya bir başkasını korumak için yapılması zorunlu olan savunmadır.

(3) Failin şaşkınlık, korku veya dehşetle savunmanın sınırını aşması halinde, meşru müdafaa sınıрын aşılması cezalandırılmaz.

Hukuka uygunluğu sonuçlayan zaruret hali

§ 12. Halen mevcut, başka türlü kaçınılması mümkün olmayan, hayat, vücut, özgürlük, şeref, mülkiyet veya diğer bir hukukî değere ilişkin tehlike içinde kendisini veya bir başkasını tehlikeden korumak amacıyla hareket eden kimse, çarpışan çıkarların, özellikle ilgili hukukî değerlerin ve bunları tehdit eden tehlikenin karşılaştırılması halinde korunan çıkar ihlâl edilen çıkara önemli derecede ağır bastığı takdirde, düzene aykırı hareket etmiş olmaz. Ancak bu husus fiilin tehlikeden korunmak için ölçülü bir araç olması halinde geçerlidir.

Üçüncü Bölüm

Para Cezası (4)

Para cezasının miktarı

§ 13 — (1) Para cezası asgarî beş DM. ve kanunda aksine hüküm bulunmadığı takdirde azamî bin DM. tır.

(2) Kanun azamî sınır yönünden bir ayırım yapmaksızın kastlı ve taksirli fiilleri para cezası ile cezalandırmışsa, taksirli fiil en çok para cezasının öngörülen azamî tutarının yarısı ile cezalandırılabilir.

(3) Para cezasının tayininde esas, düzene aykırılığın önemi ve

(4) Ç. N.: 1 numaralı nota bakınız.

failin muaheze edilme derecesidir. Failin ekonomik durumu da nazara alınır; fakat önemsiz düzene aykırılıklarda ekonomik durum dikkate alınmaz.

(4) Para cezası failin düzene aykırılıktan elde ettiği ekonomik çıkarı aşmalıdır. Kanunî azamî sınır yeterli olmadığı takdirde aşılabilir.

Ödeme kolaylıkları

§ 14. İlgiliden ekonomik durumu itibariyle para cezasını hemen ödemesi beklenemiyorsa bir ödeme süresi verilir veya para cezasını belirli taksitlerle ödemesine müsaade edilir. Bununla birlikte, ilgilinin bir taksiti zamanında ödememesi halinde para cezasının belirli taksitlerle ödenmesi hakkındaki iznin kaldırılmasına karar verilebilir.

Dördüncü Bölüm

Birden Çok İhlâlin Karşılılaşması

Fiil tekliği

§ 15. — (1) Aynı fiil düzene aykırılık olarak cezalandırılmasına imkân veren bir kaç hükmü veya bu nitelikteki bir hükmü birden çok ihlâl ederse yalnız bir tek para cezası tayin edilir.

(2) Birden çok hüküm ihlâl edilmişse, para cezası en yüksek para cezasını öngören hükme göre tayin edilir. Diğer hükümde öngörülen yan müeyyidelere hükmedilebilir.

Fiil çokluğu

§ 16. Birden çok para cezası gerekli olduğu takdirde, bunlardan her biri ayrı ayrı tayin edilir.

Suç ile düzene aykırılığın karşılılaşması

§ 17 — (1) Bir fiil aynı zamanda suç ve düzene aykırılık ise, yalnız ceza hükmü uygulanır. Diğer hükümlerdeki yan müeyyidelere hükmedilebilir.

(2) 1. fıkradaki halde bir ceza verilmediği takdirde, fiil düzene aykırılık olarak cezalandırılabilir.

Beşinci Bölüm

Müsadere

Müsadere'nin şartları

§ 18 — (1) Kanunun ancak sarahaten caiz gördüğü hallerde, eşya düzene aykırılığın yan müeyyidesi olarak müsadere edilebilir.

(2) Müsadere yalnız,

1 — karar esnasında eşya faile ait olduğu veya failin eşya üzerinde hakkı bulunduğu yahut,

2 — eşya cinsleri ve durumları itibariyle umumu tehlikeye soktuğu veya eşyanın ceza yahut para cezasını gerektiren fiillerin icrasına faydalı olmaları tehlikesi mevcut olduğu takdirde caizdir.

(3) 2. fıkranın 2. bendindeki şartlar altında müsadere failin para cezasını gerektiren bir fiil işlemesi halinde de caizdir.

Müsadere'nin şartlarının genişletilmesi

§. 19. Karar sırasında eşyanın ait bulunduğu veya eşya üzerinde hakkı olan şahıs,

1 — eşyanın veya hakkın, fiilin yahut fiil hazırlığının aracı ya da konusu olmasına en azından ihtiyatsızlıkla yardımda bulunmuş veya,

2 — müsadereye imkân veren şartlardan haberdâr olduğu halde eşyayı satın almışsa.

kanunun bu hükme atıf yaptığı durumlarda 18. paragrafın 2. fıkrasının 1. bendine rağmen eşya müsadere edilebilir.

Orantılılık ilkesi

§ 20 — (1) İşlenen fiilin önemi ile ve müsadereye maruz kalan failin veya 19. paragraftaki hallerde üçüncü kişinin muahezesi ile orantılı olmadığı takdirde, 18 paragrafın 2 fıkrasının 1. bendindeki ve 19. paragraftaki hallerde müsadereye karar verilemez.

(2) 18 ve 19. paragraflardaki hallerde müsadere'nin amacına daha hafif bir tedbirle ulaşılabiliriyorsa, müsadere'nin saklı tutulmasına ve daha hafif bir tedbirin alınmasına karar verilebilir.

Bu hususta,

1 — eşyayı imhası,

2 — eşya üzerindeki belirli donatımların veya işaretlerin bertaraf edilmesi veya eşyanın başka bir şekilde değiştirilmesi veya,

3 — eşyanın belirli bir tarzda kullanılması.

hakkında karar verilir.

Karar yerine getirildiği takdirde, müsaderecinin saklılığı ortadan kalkar; aksi halde, müsadereye sonradan hükmedilir.

(3) Eşyanın kısmen müsadereci caizdir.

Eşyanın nakdi değerinin müsadereci

§ 21 — (1) Fail fiili işlediği sırada kendisine ait bulunan veya üzerinde hak sahibi olduğu eşyayı müsadere kararından önce tüketirse, yani devreder veya kullanır, ya da müsadereci başka bir şekilde engellerse, ancak eşyanın değeri kadar bir para tutarının müsadereci karar verilebilir.

(2) Fail, müsadere kararından önce, eşyayı tazminat verilmenden kaldırılması mümkün olmayan veya müsadere halinde kaldırılmayan üçüncü kişinin hakkı (§ 22 2. fıkra, § 24) ile takyid ederse, eşyanın müsaderecinin yanı sıra veya müsadere yerine de böyle bir karar verilebilir; karar müsadere ile birlikte verilmişse, nakdi değer eşyanın takyid edilmiş değerine göre tayin edilir.

(3) Eşyanın veya takyidin değeri takdiren tayin edilebilir.

(4) 1 ve 2. fıkralarda gösterilen şartlardan birinin müsadere kararından sonra gerçekleşmesi veya ortaya çıkması nedeniyle, bir eşyanın müsadereci ilişkin karar yetersizse veya icra edilemiyorsa, nakdi değer müsadereci sonradan da karar verilebilir.

(5) Ödeme kolaylıkları hakkında 14. paragraf uygulanır.

Müsaderecinin etkisi

§ 22. — (1) Bir eşya müsadere edildiği takdirde, eşya üzerindeki mülkiyet veya müsadere edilen hak, kararın kesinleşmesiyle birlikte devlete veya kanunda hüküm bulunması halinde organ veya dairesince müsadere kararı verilen kamu tüzel kişisine veya kamu müessesesine geçer.

(2) Üçüncü kişilerin eşya üzerindeki hakları saklıdır. Fakat müsadere, 18. paragrafın 2. fıkrasının 2. bendindeki şartlara dayanmakta ise, bu hakların hükümden düşmesine karar verilir. 24. paragrafın 2. fıkrasının 1 veya 2. bentleri gereğince bir tazminat ve-

rilmesi gerekmediği takdirde dahi üçüncü kişinin hakkının hükümden düşmesine karar verilebilir.

(3) Müsadere kararı, kesinleşmesinden önce Medenî Kanununun 136. paragrafı anlamında devir yasağı hükmündedir. Müsaderenin saklı tutulması kararı kesinleşmemiş olsa dahi aynı etkiye sahiptir.

Objektif karar

§ 23 — (1) Fiili sebeplerden dolayı belirli bir şahsın düzene aykırılık sebebiyle kovuşturulması mümkün değilse veya belirli bir şahsa karşı bir para cezası tayin edilemiyorsa, tedbire cevaz veren diğer şartların mevcudiyeti halinde eşyanın veya nakdî değerinin müsaaderesine objektif bir tarzda karar verilebilir.

(2) 18. paragrafın 2. fıkrasının 2. bendindeki veya 3. fıkradaki hallerde hukukî sebeplerden dolayı belirli bir şahsın kovuşturulmaması ve kanunda aksine hüküm bulunmaması halinde de 1. fıkra uygulanabilir. Fakat şikâyet veya izin mevcut değilse müsadereye karar verilemez.

(3) 47. paragraf gereğince kovuşturma makamı idarî kabahatin kovuşturulmasından sarfı nazar etmiş veya mahkeme davanın düşmesine karar vermiş olsa dahi 1. fıkra uygulanabilir.

Tazminat

§ 24 — (1) Müsadere kararının kesinleşmesi sırasında eşyanın mülkiyeti veya müsadere edilen hak üçüncü bir şahsın üzerinde ise veya eşya üçüncü şahsın karar ile hükümden düşürülmüş veya ihlâl edilmiş hakkı ile takyid edilmişse, üçüncü şahsa ticarî değer nazara alınarak tayin edilen para ile tazminde bulunulur. Tazmin yükümlülüğü devlete veya eşyanın mülkiyetinin veya müsadere edilen hakkın intikâl ettiği kamu tüzel kişisine yahut kamu müessesesine aittir.

(2) Şayet,

1 — üçüncü kişi eşyanın veya hakkın fiilin yahut fiil hazırlığının aracı veya konusu olmasına en azından ihtiyatsız bir tarzda yardımda bulunmuşsa,

2 — üçüncü kişi eşyayı veya hakkı müsadereye cevaz veren halleri bilerek satın almışsa veya

3 — müsadereyi sonuçlayan haller gereğince düzene aykırılık-

lar hukuku dışındaki hükümlere dayanarak üçüncü kişilere tazminat verilmeden eşyanın devamlı olarak müsaderesi caizse, tazminat verilmez.

(3) Tazminata hükmolunmaması büyük bir haksızlık teşkil ettiği takdirde 2. fıkradaki hallerde tazminat verilebilir.

Organ ve temsilciler hakkında özel hüküm

§ 25 — (1) Her kim,

1 — bir tüzel kişinin temsile yetkili organı veya böyle bir organın üyesi olarak,

2 — hakka ehil olmayan bir birliğin başkanı yahut yönetim kurulunun üyesi sıfatıyla veya,

3 — bir şahıs şirketinin temsile yetkili şeriki olarak,

18 - 21 ve 24. paragraflarındaki diğer şartlar altında bir malın veya nakdi değerinin müsaderesine imkân veren yahut tazminatı bertaraf eden bir fiil işlerse, bu fiil bu hükümlerin uygulanmasında temsil edilene isnat edilir.

(2) 10. paragrafın 3. fıkrası kıyasen uygulanır.

Altıncı Bölüm

Tüzel Kişiler ve Şahıs Birlikleri Hakkında Para Cezası

§ 26 — (1) Her kim, bir tüzel kişinin temsile yetkili organı veya böyle bir organın üyesi, hakka ehil olmayan bir derneğin başkanı veya yönetim kurulunun üyesi veya bir şahıs şirketinin temsile yetkili şerki sıfatıyla,

1 — tüzel kişinin veya şahıs birliğinin yükümlülüklerini ihlâl eder veya,

2 — tüzel kişiyi veya şahıs birliğini zenginleştiren yahut zenginleştirmesi gereken bir suç veya düzene aykırılık işlerse,

bu tüzel kişi ve şahıs birlikleri hakkında suçun veya düzene aykırılığın yan müeyyidesi olarak bir para cezası tayin edilir.

(2) Para cezası,

1 — kastlı suç halinde yüzbin DM. a

2 — taksirli suç halinde ellibin Du. a kadardır.

Düzene aykırılık halinde para cezasının azamî haddi idarî kaba-
hat için öngörülen para cezasının azamî haddidir.

(3) 13. paragrafın 4. fıkrası ve 14. paragraf kıyasen uygulanır.

(4) Fiili sebeplerden dolayı belirli bir şahsın suç veya düzene aykırılık sebebiyle kovuşturulması yahut mahkûm edilmesi müm-
kün değilse veya belirli bir şahsa bir para cezası tayin edilemiyorsa,
1. fıkradaki diğer şartların mevcudiyeti halinde, tüzel kişi veya şah-
sın birliği hakkında objektif tarzda para cezasına hükmedilebilir.
Mahkeme cezadan sarfınazar etmiş veya kovuşturma makamının
veya mahkemenin takdirine göre yahut her ikisinin anlaşmasıyla
dâvanın düşmesine izin veren bir hüküm gereğince düşme kararı
verilmişse, aynı hüküm uygulanır.

Yedinci Bölüm

Zamanaşımı

Kovuşturma zamanaşımı

§ 27 — (1) Zamanaşımı düzene aykırılıkların kovuşturulması-
nı ve yan müeyyideler hakkında karar verilmesini önler.

(2) Kanunda aksine hüküm olmadığı takdirde, düzene aykırılı-
kların kovuşturulması,

1 — azamî haddi otuzbin DM. dan fazla para cezası ile cezalandı-
rılan düzene aykırılıklarda üç yıl sonra,

2 — azamî haddi üç bin DM. den otuz bin DM. a kadar para ce-
zası ile cezalandırılan düzene aykırılıklarda iki yıl sonra,

3 — azamî haddi bin DM. dan üç bin DM. kadar para cezası ile
cezalandırılan düzene aykırılıklarda bir yıl sonra,

4 — diğer düzene aykırılıklarda altı ay sonra
zamanaşımına uğrar.

(3) Zamanaşımı, neticenin gerçekleştiği an nazara alınmaksızın,
hareketin yapıldığı günden başlar.

Kovuşturma zamanaşımının durması

§ 28 — (1) Zamanaşımı kanun hükmünden dolayı düzene ay-
kırılığın kovuşturulmasına başlanamadığı veya devam edilemediği

süre boyunca durur. Para cezası muhakemesinin başlaması veya devam etmesi başka bir muhakemede hakkında karar verilmesi gereken bir bekletici meesleye bağlı ise, zamanaşımı bu muhakemenin son bulmasına kadar durur.

(2) Düzene aykırılığın kovuşturulması için şikâyet veya izni gerekli ise, şikâyetin veya iznin yokluğu zamanaşımının cereyanını engellemez.

Kovuşturma zamanaşımının kesilmesi

§ 29 — (1) Zamanaşımı,

1 — ilgilinin ilk sorgusu veya ilgiliye karşı hazırlık soruşturmasının açıldığıнын bildirilmesi ile,

2 — ilgilinin daha önce sorguya çekilmesi veya hazırlık soruşturmasının açıldığıнын kendisine bildirilmesi halinde, bir bilirkişinin ilk defa görevlendirilmesi ile,

3 — ilgilinin gaip olması nedeniyle muhakemenin durdurulmasından sonra, ikametgâhının araştırılması veya delillerin emniyet altına alınması için verilen her karar ile,

4 — bir soruşturma işleminin yurt dışında yapılması için istinabede bulunulması ile,

5 — soruşturmanın bitiminden önce kanunen tesbit edilmiş bir makamın dinlenmesi ile,

6 — para cezası kararı ile,

7 — kamu dâvasının açılması veya objektif muhakemede buna tekabül eden talep ile ve

8 — fiilin kovuşturulması ile ilgili olarak fail hakkında hâkimin yaptığı her işlem ile

kesilir.

(2) Her kesilmeden sonra zamanaşımı yeniden başlar. Ancak kovuşturma en geç, düzene aykırılığın işlendiği günden itibaren asgari bir yılın geçmesi şartıyla, kanunî zamanaşımı süresinin iki katının para cezası kararı verilmeksizin geçmesiyle zamanaşımına uğrar.

(3) Kesilme yalnız işlemin ilgili bulunduğu şahıs yönünden etki gösterir. 1. fıkranın 1-5, 7 ve 8. bentlerindeki durumlarda, işlem fiilin suç olarak kovuşturulmasına ilişkin olsa da, kesilme gerçekleşir.

İnfaz zamanaşımı

§ 30 — (1) Zamanaşımı para cezasının infazını önler. İnfaz iki yıl sonra zamanaşımına uğrar. Zamanaşımı para cezası kararının kesinleştiği günden itibaren işlemeye başlar.

(2) İnfaz merciinin (§ 92) infaza ilişkin her işlemi zamanaşımını keser. Kesilmeden sonra zamanaşımı yeniden başlar.

(3) Zamanaşımı ödeme kolaylığının tanındığı süre içinde durur.

(4) Bir tediye yükümlülüğünü doğuran yan müeyyideler hakkında 1 - 3 fıkra hükümleri kıyasen uygulanır.

Sekizinci Bölüm**Bazı Düzene Aykırılıklar***Tam sarhoşluk*

§ 31 — (1) Alkollü içkiler veya diğer keyif verici maddelerle kendisini kasten veya taksirle sarhoş bir hale sokan kimse, bu durumda para cezası ile cezalandırılan bir fiil işlediği ve sarhoşluk sebebiyle muaheze edilebilir bir tarzda hareket etmediği veya bunun aksi ispat edilemediği için bu fiilden dolayı hakkında para cezasına hükmedilemediği takdirde, düzene aykırı hareket etmiş olur.

(2) Düzene aykırılık bir para cezası ile cezalandırılabilir. Para cezası sarhoşluk halinde işlenen fiilin karşılığı olan para cezasından daha ağır olamaz.

Küçükler ve gençler üzerindeki gözetim görevinin ihlâli

§ 32 — (1) Her kim, bakmakla yükümlü olduğu veya terbiyesine bırakılan bir küçüğü veya genci gözetme görevini ihlâl ederek, gözetim altında bulunanın para cezasını gerektiren bir fiili kasten işlemesine sebebiyet verirse, düzene aykırı hareket etmiş olur.

(2) Düzene aykırılık, gözetim altında bulunanın fiilinin gerektirdiği para cezasının azamî tutarının yarısı ile cezalandırılabilir; fakat para cezası bin DM. dan fazla olamaz.

İşletme ve iktisadî teşebbüsdeki gözetim görevinin ihlâli

§ 33 — (1) Her kim, bir işletmenin veya iktisadî teşebbüsün

sahibi olarak işletmede veya iktisadî teşebbüste kendisine düşen görevlere aykırılık teşkil eden ve ceza veya para cezasını gerektiren fiillerin önlenmesi için gerekli gözetim tedbirlerini kasten veya taksirle ihmâl ederse, gerekli gözetimle önlenebilecek olan böyle bir fiil işlendiği takdirde, düzene aykırı hareket etmiş olur. Gözeticilerin atanmaları, ihtimamla seçilmeleri ve denetilmeleri de gözetim tedbirlerindedir.

(2) 1 — Kanunî temsilci,

2 — bir tüzel kişinin kanunî temsille yetkilendirilen organının üyeleri ve bir şahıs şirketinin temsile yetkili şerikleri,

3 — görevlerini yerine getirmekten dolayı sorumlu olmaları şartıyla, işletmeyi veya iktisadî teşebbüsü tamamen veya kısmen yönetmekle yetkilendirilmiş kişiler,

işletmenin veya iktisadî teşebbüsün sahibi ile aynı durumdadırlar.

(3) Kamu iktisadî teşebbüsleri de 1 ve 2. fıkralar anlamında işletme veya iktisadî teşebbüstür.

(4) Göreve aykırılık cezası gerektirdiği takdirde, düzene aykırılık yüzbin DM. a kadar para cezası ile cezalandırılabilir. Göreve aykırılığın cezası para cezası ise, gözetim görevinin ihlâli nedeniyle verilecek para cezasının azamî haddi göreve aykırılığın karşılığı olan para cezasının azamî haddidir.

Ortak hüküm

§ 34 — (1) 31 - 33. paragraftaki hallerde, sarhoşluk durumunda işlenen fiil, gözetim altında bulunanın fiili veya göreve aykırılık şikâyet veya izin ile kovuşturulabiliyorsa, düzene aykırılık da şikâyet veya izin ile kovuşturulur.

(2) Sarhoşluk durumunda işlenen fiilin, gözetim altında bulunan şahsın fiilinin veya göreve aykırılığın kovuşturulmasında uygulanan veya 33. paragraftaki halde ceza ile müeyyidelendirilen göreve aykırılığın para cezasını gerektirmesi halinde uygulanacak olan usul hükümleri de 31 - 33. paragraflardaki düzene aykırılıkların kovuşturulmasında uygulanır.

İ k i n c i K ı s ı m

PARA CEZASI MUHAKEMESİ

Birinci Bölüm

Düzene Aykırılıkların cezalandırılması ve kovuşturulma yetkisi

İdari makam tarafından kovuşturma ve cezalandırma

§ 35 — (1) Düzene aykırılıkların kovuşturulması yetkisi, bu kanuna göre savcılık veya onun yerine bazı kovuşturma işlemleri yönünden yargıç yetkili kılınmadıkça, idarî makamlara aittir.

(2) İdarî makamlar ayrıca, bu kanuna uygun olarak mahkeme yetkili kılınmadıkça, düzene aykırılıkların cezalandırılmasında da yetkilidir.

İdari makamların madde itibariyle yetkisi

§ 36 — (1) Madde itibariyle yetki

1 — kanunda gösterilen idarî makama,

2 — kanunda bu konuda bir hüküm yoksa,

a) fiille ilgili en yüksek eyalet makamına veya

b) kanun federal makamlar tarafından uygulanıyorsa, fiille ilgili federal bakana aittir.

(2) Eyalet hükümeti birinci fıkranın 2. bendinin a harfinde belirtilen yetkiyi bir tüzük ile başka bir makama veya bunun dışında bir merciye verebilir. Eyalet hükümeti bu yetkisini en yüksek eyalet makamına devredebilir.

(3) Birinci fıkranın 2. bendinin b harfine göre yetkili olan federal bakan yetkisini, federal konseyin onayını gerektirmeyen bir tüzük ile başka bir makama veya bunun dışında bir merciye devredebilir.

İdari mercilerin yer itibariyle yetkisi

§ 37 — (1) Yer itibariyle yetki,

1 — sınırları içinde düzene aykırılık fiil işlenen veya ortaya çıkarılan veya,

2 — ilgilinin, para cezası muhakemesine başlandığı andaki ikâmetgâhı idarî makamına aittir.

(2) İlgili para cezası muhakemesine başlandıktan sonra ikâmetgâhını değiştirirse, bu halde ilgilinin yeni ikâmetgâhının idarî makamı da yer itibariyle yetkilidir.

(3) İlgili bu kanunun yer itibariyle uygulandığı yerlerde ikâmetgâha sahip değilse, bu halde onun mutad meskeninin bulunduğu yer de yetkiyi tayin eder.

(4) Düzene aykırılık fiili bu kanunun yer itibariyle uygulanmadığı bir yerde bulunan bir Alman gemisinde işlenmişse, bu halde yer itibariyle yetki, geminin bağlama limanının veya bu kanunun yer itibariyle uygulanma alanı içinde bulunan ve geminin fiilin işlenmesinden sonra ilk vardığı limanın idarî makamına aittir. Birinci cümle kıyasen Alman uçaklarına da uygulanır.

Bağlantılı düzene aykırılıklar

§ 38 — Aralarında bağlantı bulunan ve 37. paragrafta göre farklı idarî makamların yetkisi içine giren düzene aykırılıklarda bu makamlardan her biri yetkilidir. Bir kimse birden çok düzene aykırılık ile veya aynı fiilden dolayı birden çok kimse bir düzene aykırılık ile suçlandırılırsa, düzene aykırılıklar arasında bağlantı vardır.

Birden çok yetki

§ 39 — (1) 36-38. paragraflar gereğince birden fazla idarî makam yetkili bulunuyorsa, fiilden dolayı ilgiliyi ilk defa sorguya çeken, onun polise beyanda bulunmasını ilk defa sağlayan veya ilgilinin dinlenmesinden sonra buna ait evrak kendisine ilk defa gönderilen idarî makam tercihen yetkilidir. Bu idarî makam 38. paragraftaki bağlantılı fiilden dolayı yapılan muhakemeyi tekrar ayırabilir.

(2) Birinci fıkranın birinci cümlesindeki durumlarda, kovuşturma veya cezalandırma yetkisi, muhakemenin hızlandırılması veya basitleştirilmesi için veya başka sebeplerle, bu idarî makamların anlaşması ile yetkili makamlardan bir başkasına devredilebilir. Şayet birden çok idarî makam yetkili ise, bu halde 1. fıkranın 1. cümlesine göre tercihen yetkili olan idarî makam, diğer madde itibariyle yetkili idarî makamları en geç hazırlık soruşturmasının sona ermesinden önce dinlemelidir.

(3) 2. fıkranın 1. cümlesine göre bir anlaşma olmazsa, ilgili idarî makamlardan birinin talebi üzerine

1 — ortak yüksek yetkili idarî makam

2 — ortak yüksek yetili bir idarî makam yoksa, 68. paragraftaki ortak yetkili mahkeme ve

3 — 68. paragrafa göre değişik mahkemeler yetkili ise, bu mahkemeler için ortak yüksek yetkili mahkeme yetkilidir.

(4) 2. ve 3. fıkrada gösterilen durumlarda yetki devri aynı yollarla iptâl edilebilir.

Savcılığın kovuşturması

§ 40 — Ceza muhakemesinde fiilin bir düzene aykırılık olarak nitelenmesi halinde dahi fiilin kovuşturulması yetkisi savcılığa aittir.

Savcılığa devretme

§ 41 — (1) İdarî makam, fiilin suç olduğunu gösteren emareler varsa, işi savcılığa devreder.

(2) Şayet savcılık ceza kovuşturmasından sarfı nazar ederse işi idarî makama iade eder.

Savcılığın işi üzerine alması

§ 42 — (1) Savcılık, düzene aykırılık ile bağlantılı olan bir suç kovuşturmakta ise para cezası kararının verilmesine kadar düzene aykırılık hakkındaki kovuşturmayı üzerine alabilir. Şayet bir kimse hem bir suçtan ve hem de bir düzene aykırılıktan veya aynı fiilden dolayı bir kimse bir suçtan ve bir diğeri de bir düzene aykırılıktan suçlandırılır ise, suç ile düzene aykırılık arasında bağlantı vardır.

(2) Savcılık ancak, muhakemenin hızlandırılması veya bağlantı veya bunun dışında bazı sebeplerle soruşturma veya kararın verilmesi için yararlı olacak ise kovuşturmayı üzerine almak zorundadır.

İdarî makama devretme

§ 43 — (1) 40. paragraftaki hallerde savcılık kovuşturmayı yalnızca suçtan dolayı sona erdirir veya yine 42 paragraftaki hallerde kovuşturmayı üzerine almazsa, fakat fiilin düzene aykırılık olarak kovuşturulabileceğine dair emareler varsa, savcılık işi idarî makama bırakır.

(2) Savcılık kovuşturmayı üzerine aldıktan sonra, iş mahkeme önüne gitmediği sürece bunu idari makama devredebilir; şayet savcılık kovuşturmaya sadece bağlantılı suçtan dolayı son verirse, işi devretmeye mecburdur.

İdari makamın bağlı olması

§ 44 — İdari makam, bir fiilin suç olarak kovuşturulması veya kovuşturulmaması hakkındaki savcılığa verilen kararlarla bağlıdır.

Mahkemenin yetkisi

§ 45 — Savcılığın bir suç ile bağlantılı olan bir düzene aykırılığı kovuşturması halinde, ceza işi için yetkili olan mahkeme düzene aykırılığın cezalandırılmasında da yetkilidir.

İkinci Bölüm

Genel Muhakeme Hükümleri

Ceza muhakemesi hakkındaki hükümlerin uygulanması

§ 46 — (1) Para cezasına ait muhakeme hakkında, bu kanunda aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde, ceza muhakemesine ait genel kanunlardaki, yani Ceza Muhakemesi Kanunu, Mahkemelerin Kuruluşu Hakkındaki kanun ve Çocuk Mahkemeleri Kanunu hükümleri kıyasen uygulanır.

(2) Kovuşturmayı yürüten makam, bu kanunda aksine bir hüküm olmadıkça para cezasına ait muhakemede, savcılığın suça ait kovuşturmadaki yetki ve görevlerine sahiptir.

(3) Bir müesseseye yerleştirme, tutuklama ve posta evrakına ve telgraflara elkoyma ve haklarında posta ve telgraf gizliliği bulunan şeyler hakkında bilgi isteme yasaktır. Kovuşturma davası mümkün değildir.

(4) Ceza Muhakemesi Kanununun 81 a paragrafının 1. fıkrasının 2. cümlesi ancak kan tahlilleri için kan alınması ve diğer önemsiz müdahaleler hakkında uygulanır.

(5) Muhakemenin gidişini aksatması halinde, gençler ve yarı yetişkinler hakkındaki muhakemede çocuk hâkiminden yardım istemekten (Çocuk Mahkemesi Kanunu'nun 38. paragrafı) sarfınazar edilebilir.

Düzene aykırılıkların kovuşturulması

§ 47 — (1) Düzene aykırılıkların kovuşturulması kovuşturmayı yapan makamın görevinden doğan takdir hakkına tâbidir. İş kendi elinde olduğu sürece bu makam kovuşturmaya son verebilir.

(2) İşin mahkeme önüne gelmesi halinde, mahkeme, ceza vermeyi gerekli görmüyorsa savcılığın da mütalaası ile muhakemeyi her halinde sona erdirebilir. Karar kesindir.

Tanıklar

§ 48 — (1) Tanıklara ancak, mahkemenin beyanını etkileyici öneminden dolayı veya gerçek bir beyan elde etmek için gerekli görmesi halinde yemin verdirilir.

(2) Tanığı beyana zorlamak için verilen zorlama hepsi 6 haftayı geçmez (Ceza Muhakemesi Kanununun 70. paragrafının 2. fıkrası).

İdari makamın evrakı tetkiki

§ 49 — Kovuşturma mercii savcılık ise, yetkili idari makamı mahkemeye ibraz edilmiş veya mahkemece yürütülen muhakemede ibraz edilmesi gereken evrakı ve muhafaza altına alınmış veya el konulmuş eşyayı tetkik edebilir. Evrak talep üzerine tetkik edilmek için idari makama gönderilir.

İdari makamın aldığı tedbirlerin bildirilmesi

§ 50 — (1) İdari makamın emirleri, kararları ve aldığı diğer tedbirler hakkında bu tedbir alınan kişiye şekle bağlı olmaksızın bildirilir. Alınan tedbire karşı süreye bağlı bir hukuki çare söz konusu ise, bu karar tebliğ edilmek suretiyle bildirilir.

(2) İdari makamın aleyhinde süreye bağlı bir hukuki çare bulunan bir kararının bildirilmesi sırasında, hakkında tedbire başvuru

(5) Ç. N.: Çocuk Mahkemesi Kanununun 1. paragrafının 3. fıkrasına göre, yarı yetişkinler fiili işlediği sırada 18 yaşını doldurmuş olup 21 yaşını bitirmemiş olan kimselerdir.

rulan kişiye bu karara karşı kanun yoluna gidilebileceği ve bunun şekil ve süresi hakkında bilgi verilir.

İdarî tebligatta usul

§ 51 — (1) İdarî makamların tebligatta uyacakları usul hakkında, şayet federal bir idarî makam kararı vermiş ise, 3 Temmuz 1952 tarihli İdarî Tebligat Kanunu hükümleri, diğer hallerde 2 - 5. fıkralarda aksine hüküm yoksa, eyalet hukukuna ait hükümler uygulanır.

(2) Karar ilgiliye tebliğ edilir ve varsa kanuni temsilcisine de bilgi verilir.

(3) Gerek yetkisi dosyadan anlaşılın seçilmiş müdafî ve gerekse tayin edilmiş müdafî ilgiliye yapılan tebligatı ilgili adına kabul etmek yetkisine sahiptirler. 1. fıkraya uygun olarak karar müdafîye tebliğ edilirse, ilgiliye de bu konuda bilgi verilir; bu meyanda ilgili bir merasime tabi olmaksızın kararın bir kopyasını alır. Kararın ilgiliye tebliğ edilmesi halinde, yetkisi dosyadan anlaşılmasa bile müdafîye karar hakkında bilgi verilir; bu meyanda müdafî merasime tâbi olmaksızın kararın bir kopyasını alır.

(4) Birden çok kişiye tebligatın yapılması gerekiyorsa, bir sürenin hesaplanmasına son yapılan tebligattan başlanır.

(5) İdarî Tebligat Kanununun 7. paragrafının 1. fıkrası ve 2. paragrafı ve eyalet hukukunun ilgili hükümleri uygulanmaz. Şayet ilgilinin müdafîi varsa, bu halde, İdarî Tebligat Kanununun 3. paragrafının 1. fıkrasının 1. cümlesi ve aynı paragrafın 2. fıkrası ve eyalet hukukunun ilgili hükümleri de uygulanmaz.

Eski hale getirme

§ 52 — (1) İdarî makamın kararına karşı kabul edilmiş olan süreye bağlı hukukî çare hakkında Ceza Muhakemesi Kanununun 44-47. paragraflarında yer alan eski hale getirme hakkındaki hükümler kıyasen uygulanır. Eski hale getirme talebi idarî makama yapılır. Bu istek ve yürütmenin durdurulması hakkında 68. paragraf gereğince mahkeme karar verir.

Üçüncü Bölüm

Ön Soruşturma

I. Genel hükümler

Kolluğun görevleri

§ 53 — Kolluk makamları ve memurları görevlerinden doğan takdir yetkisini de kullanarak düzene aykırılıkları ortaya çıkarmaya ve işin karartılmasını önlemek amacıyla gecikmesinde tehlike olan bütün tedbirleri almaya mecburdurlar. Kolluk makam ve memurları düzene aykırılıkların ortaya çıkarılmasında, bu kanunda aksine hüküm bulunmadığı takdirde, suçların kovuşturulmasındaki yetki ve görevlere sahiptirler. Bunlar düzenledikleri evrakı geciktirmeden idarî makama, bağlantı olan durumlarda (§ 42) savcılığa gönderirler.

Yakalama

§ 54 — (1) Şayet bir kimse para cezasını gerektiren bir fiil işler ve fiilden hemen sonra ele geçer veya takip edilirse, kolluk memurları, kimliğinin derhal tesbiti mümkün olmayan hallerde bu şahsı yakalamak yetkisine sahiptirler. Düzene aykırılıklar hakkındaki bu yetkiyi ayrıca, idarî makam tarafından bu düzene aykırılıkların tahkiki için dış hizmetle görevlendirilmiş olan idarî makamlardaki ilgili kimseler de kullanabilirler.

(2) Yakalanan kimsenin kimliği derhal tesbit edilmelidir. Yakalanan şahıs bu tesbitten hemen sonra veya en geç yakalandığının ertesi günü serbest bırakılmalıdır.

İlgilinin dinlenmesi

§ 55 — (1) Ceza Muhakemesi Kanununun 163 a paragrafının 1. fıkrası sınırlı olarak uygulanır; şöyle ki, ilgilinin suçlama ile ilgili açıklama yapmasına fırsat verilmesi yeterlidir.

(2) Dinlenmesinden önce seçtiği müdafii ile konuşabileceği hususunda ilgilinin dikkatinin çekilmesi gerekli değildir.

II. İhtar Usulü

İdarî makam tarafından ihtar verilmesi

§ 56 — (1) Önemsiz düzene aykırılıklar için idarî makam ilgili şahsa ihtar edebilir ve bunun için 2-20 DM arasında bir ihtar ücreti alabilir. Bu tip bir ihtarın yapılabilmesi için, para alınmaksızın yapılacak bir ihtarın yetersiz olması gerekir.

(2) 1. fıkranın 1. cümlesindeki ihtar kendisine bunu red imkânı anlatıldıktan sonra ilgilinin ihtarı kabul etmesi ve idarî makamın tesbit ettiği parayı derhal ödemesi veya bir hafta içinde gösterilen yere veya bu yere havale edilmek üzere postaya yatırması halinde hüküm ifade eder. Böyle bir süre, ilgilinin parayı derhal ödeyememesi veya bunun 5 DM dan daha yüksek olması halinde verilmelidir.

(3) 1. fıkranın 1. cümlesindeki ihtar, ihtar parasının miktarı ve bunun ödenmesi veya tesbit edilen ödeme süresi hakkında bir belge verilir. Masraflar (harçlar ve harcamalar) tahsil edilmez.

(4) 1. fıkranın 1. cümlesi gereğince ihtara hükmolunduğu zaman, fiil artık düzene aykırılık olarak kovuşturulamaz.

Kolluk memuru tarafından yapılan ihtar

§ 57 — (1) İdarenin dış hizmette görevlendirdiği ve 56. paragraftaki yetkiye sahip olan kimseler kimliklerini usulüne uygun şekilde ispatlamalıdır.

(2) 56. paragrafta yer alan yetkiyi ayrıca, bir düzene aykırılığı ortaya çıkaran veya ona ilk defa el koyan ve kimliğini kıyafeti ile veya başka bir biçimde ispatlayan kolluk memurları da kullanabilirler.

Ihtar verme yetkisi

§ 58 — (1) 57. paragrafın 2. fıkrasındaki yetkiyi memurun bağlı olduğu en yüksek idarî makam veya bu makamca tesbit edilecek merci verir. En üst idarî makam hangi düzene aykırılıklar için yetki verileceği meselesi hakkında yetkili merci ile temasa geçmelidir. Bir federal idarî makamın koğuşturmak ve cezalandırmak hakkına sahip olduğu düzene aykırılıklarda yetki görev itibariyle yetkili fe-

deral bakana, diğer hallerde görev itibariyle yetkili en üst eyalet idari makamına aittir

(2) Çokça işlenmeleri veya aynı nev'iden oluşları nedeniyle belirli düzene aykırılıkların mümkün olduğu kadar aynı işleme tabii tutulmaları uygun olduğu takdirde, idari ajanlara ve kolluk memurlarına verilen genel yetki, bunların hangi hallerde ve hangi şartlar altında ihtarda bulunacakları ve hangi miktarda ihtar parası kesecekleri hakkında özel hükümleri ihtiva eder.

III. İ d a r i m a k a m ı n u y a c a ğ ı u s u l

Tanıklar ve bilirkişiler

§ 59 — (1) Tanıklar ve bilirkişiler idari makamın daveti üzerine gelmek ve beyanda bulunmak veya raporlarını ibraz etmek ile yükümlüdürler.

(2) Ceza Muhakemesi Kanununun 51, 70 ve 77. paragraflarındaki hallerde idari makam tanık veya bilirkişi hakkında inzibati para cezasına hükmedebilir. İnzibati para cezasının yanında ayrıca haksız olan imtina veya mazeretsiz gelmemenin doğurduğu masraflar da bunlara yüklenebilir.

(3) Tanık ve bilirkişilerin ücretleri hakkında Tanık ve Bilirkişilere verilecek Ücretler Hakkındaki Kanunun ilgili hükümlerine kıyasen uygulanır.

Müdafi tayini

§ 60 — İdarenin uygulayacağı usulde bir müdafinin bulunması kabul edilmişse (Ceza Muhakemesi Kanununun 140. paragrafının 1. fıkrasının 4. bendi, 2. fıkrası, aynı kanunun 141. paragrafının 3. fıkrasının 1. cümlesi ile bağlantılı olarak), idare bir müdafi tayin eder.

Soruşturmanın sona ermesi

§ 61 — İdare soruşturmayı bitirir bitirmez, şayet düzene aykırılıkların kovuşturmasına devam edecek ise, bunu dosyada belirtir.

İdarenin tedbirlerine karşı hukuki çare

§ 62 — (1) İdarece para cezası muhakemesi sırasında hükmolu-

nan emir, karar ve diğer tedbirlere karşı, ilgili veya haklarında tedbir alınan diğer şahıslar, yargısal yola başvurabilirler. Bu hüküm, para cezası muhakemesi yapıp yapılmaması veya muhakemeye son verilip verilmemesi hakkında bir karar alınabilmesi için başvuru ve tek başına hüküm ifade etmeyen tedbirler hakkında uygulanmaz.

(2) Talep hakkında 68. paragraf gereğince yetkili olan mahkeme karar verir. Ceza Muhakemesi Kanununun itiraz muhakemesi hakkındaki 297-300, 302, 306-309 ve 311 a paragrafları kıyasen uygulanır. Kanun da aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde, mahkemenin kararı kesindir.

IV. Savcılığın uyacağı usul

İdarenin katılması

§ 63 — (1) Savcılık düzene aykırılığın kovuşturmasını üzerine aldığı takdirde (§ 42), yetkili idari makamın düzene aykırılıkları araştırmakla görevli ajanları, kolluk memurlarının para cezası muhakemesinde sahip olduğu yetki ve görevlere sahiptirler. Yetkili idari makam Ceza Muhakemesi Kanununda savcının yardımcısı olan memurların yapacağı elkoyma, zaruri devirler, arama ve araştırma işlemlerini yapabilir.

(2) Düzene aykırılıkla ilgili bulunan iddianame ve ceza kararname istegi hakkında yetkili idari makama bilgi verilir.

(3) Savcılık soruşturmaya son verme görüşünde olduğu zaman, yetkili idari makamından bilgi alır. İdarenin işin esası hakkındaki bilgisinden sarfı nazar olunabildiği hallerde, bundan vazgeçilebilir.

Kamu davasının düzene aykırılığı da kapsamına alması

§ 64 — 42. paragraftaki durumlarda savcılığın bir suçtan dolayı kamu davası açması halinde, elde edilen bilgi düzene aykırılığı yeteri kadar aydınlatılmakta ise, savcılık bu düzene aykırılığı kamu davasının kapsamına alabilir.

Dördüncü Bölüm

Para Cezası Kararı

Genel olarak

§ 65 — Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça, düzene aykırılık para cezası kararı ile cezalandırılır.

Para cezası kararının muhtevası

§ 66 — (1) Para cezası kararı,

1 — ilgilinin ve fiile katılan diğerlerinin kimliği hakkındaki bilgileri,

2 — müdafinin ismi ve adresini,

3 — faile isnat edilen fiilin niteliğini, fiilin işlendiği yer ve zamanı, düzene aykırılığın kanuni unsurlarını ve uygulanan para cezası hükümlerini,

4 — delilleri,

5 — para cezasını ve yan müeyyideleri.

ihativa eder.

(2) Para cezası kararı bundan başka,

1 — a) Para cezasına 7. paragraf gereğince itiraz edilmediği takdirde, kesinleşeceği ve infaz edileceği,

b) itirazda bulunulduğu takdirde, mahkemenin para cezası kararında yer alan sebeplerle bağlı olmaksızın suçlama hakkında duruşmalı olarak karar vereceği; ilgilinin ve savcılığın karşı koyması şartıyla mahkemenin bu konuda duruşma yapmadan da son kararı verebileceği,

2 —

2 — Kararın kesinleşmesinden veya tesbit edilen ödeme gününden (§ 14) itibaren en geç iki hafta içinde,

a) para cezasını veya tesbit edilen taksitleri yetkili vezneye yatırması veya,

b) Ödeme iktidarının olmaması halinde süreye bağlı ödemenin iktisadî durumu itibariyle kendisinden beklenememesinin sebeplerini icra merciine yazılı olarak veya zapta geçecek bir beyanla bildirmesi,

hususunda ilgiliye yöneltilmiş emri,

3 — ilgili 2. bentteki yükümünü yerine getirmediği takdirde, kendisinin hapsen tazyike (§ 96) tâbi tutulacağı hakkında bilgiyi, ihtiva eder.

Beşinci Bölüm**İtiraz ve Yargısal Yol****I. İtiraz***Şekil ve süre*

§ 67 — İlgili şahıs para cezası kararına karşı tebliğden itibaren

bir hafta içinde yazılı olarak veya zabta geçecek beyanla kararı veren makamda itiraz edebilir. Ceza Muhakemesi Kanununun kanun-yolları hakkındaki 297-300 ve 302. paragrafları kıyasen uygulanır.

Yetkili Mahkeme

§ 68 — (1) Para cezası kararına itiraz edildikte, idarî makamın ikâmetgâhı sulh hâkimi karar verir. Sulh hâkimi duruşmasız karar verir.

(2) Gençler ve yarı yetişkinler hakkında yapılan muhakemede çocuk mahkemesi hâkimi yetkilidir.

(3) Bir eyalet idarî makamının bulunduğu yerde birden fazla sulh mahkemesi mevcutsa, dâvaların çokluğu ve fiilin işlendiği yerin veya ilgilinin ikâmetgâhınının 1. fıkra gereğince yetkili sulh mahkemesinden uzaklığı nedeniyle dâvaların birden çok sulh mahkemesine dağıtılması uygun gözüktüğü takdirde, eyalet hükûmeti bir tüzükle 1. fıkradan farklı olarak sulh mahkemesinin yetkisini,

1 — düzene aykırılığın veya düzene aykırılıklardan birinin işlendiği veya,

2 — ilgilinin itirazını yaptığı zamanki ikametgâhın bulunduğu,

bölgeye göre tayin eder; 37. paragrafın 3. fıkrası kıyasen uygulanır. 1. cümle gereğince sulh mahkemesinin yetkisini tayin eden bölge birden çok sulh mahkemesinin kaza dairesini kapsayabilir. Eyalet hükûmeti yetkisini eyalet adalet bakanlığına devredebilir.

Savcılığa devir

§ 69 — (1) İdare itirazdan sonra dosyayı, sulh hâkimine arz edilmek üzere savcılığa gönderir. İdare dosyanın gönderilmesine kadar para cezası kararını geri alabilir.

(2) Dosyanın savcılığa gelmesiyle kovuşturmayı yapan makamın yükümlülükleri savcılığa geçer.

Batıl itiraz

§ 70 — (1) Zamanında veya şekline uygun yapılmayan itirazı mahkeme batıl sayar.

(2) Bu karar aleyhine acele itiraz mümkündür.

II. S o n s o r u Ő t u r m a

Duruşma

Ő 71 — Bu kanunda aksine hŐkŐm olmadığı takdirde, hŐkŐm ifade eden bir itirazdan sonraki muhakeme hakkında Ceza Muhakemesi Kanununun bir ceza kararnamesine yapılan muteber itirazdan sonra geğerli olan hŐkŐmleri uygulanır.

Esas hakkında duruşmasız olarak karar verme

Ő 72 — (1) Mahkeme duruşma yapılmasını gerekli gŐrmez ve ilgili Şahıs ve savcı bu usule itiraz etmezlerse, mahkeme esas hakkında karar verir. Mahkeme Önce ilgiliye ve savcıya böyle bir muhakeme imkânının bulunduğunu ve bunu reddedebileceklerini açıklar ve onlara mŐtalâalarını bildirmeleri için imkân tanır.

(2) Mahkeme ilgili Şahıs hakkında beraate, para cezasına, yan mŐeyyidelere karar verebileceği gibi, davanın dŐŐmesine de karar verebilir. Mahkeme para cezası kararından ilgilinin aleyhine olarak ayrılamaz.

(3) Para cezasına hŐkŐmlunduęu takdirde, kararda dŐzene aykırılık ve uygulanan para cezası hŐkŐmleri belirtilir. Kararın gerekçesi mahkemece dŐzene aykırılığın unsurları olarak kabul edilen maddi olayları ihtiva eder. İspat başka maddi olaylardan doğduğu takdirde, bunlar da belirtilmelidir. Bundan başka para cezasının tayaninde ve yan mŐeyyidelerin tesbitinde etkili olan maddi olaylar da açıklanır.

(4) İlgili hakkında beraate hŐkŐmlunduęu takdirde, gerekçede, fiilin niçin ispat edilemediği veya ispat edilmiş olan fiilin hangi sebeple dŐzene aykırılık teşkil etmediği gŐsterilmelidir.

İlgilinin duruşmada hazır bulunması

Ő 73 — (1) İlgili duruşmada bulunmak zorunda değildir.

(2) Mahkeme davanın esasının aydınlanması için ilgilinin Şahsen bulunmasını emredebilir.

(3) Mahkeme ilgilinin istinabe yoluyla sorguya çekilmesini de emredebilir. Savcı ve mŐdafı bu sorgunun zamanından haberdar edilmelidir; bunların sorgu sırasında hazır bulunmaları mecburi değildir. Sorguya ilişkin tutanak duruşmada okunur.

(4) Mahkemenin ilgili şahsın duruşmada bulunmasını emretmediği hallerde, ilgili kendisini yazılı şekle uyularak yetki verilmiş bir müdafî ile temsil ettirebilir.

Gaiplik halinde muhakeme

§ 74 — (1) İlgili şahıs, kendisinin şahsen gelmesi veya mahkemece sorguya çekilmesi emredilmeksizin duruşmaya gelmez ve kendini bir müdafî ile de temsil ettirmezse, kendisinin daha önceki sorgusunun esaslı noktaları ve yazılı veya tutanakla tesbit edilmiş beyanları bildirilir veya kendisine gerekli fırsat verildiği halde beyanda bulunmadığı tesbit edilir.

(2) Duruşmada şahsen bulunması emredilen ilgili şahıs yeterli mazereti olmaksızın gelmezse, mahkeme onun itirazını delilleri dinlemeden reddedebilir. Mahkeme itirazı reddetmezse, ilgilinin ihzarını emreder veya 1. fıkraya göre hareket eder.

(3) İlgili şahsa davet edildiğinde 1 ve 2. fıkralar hakkında bilgi verilir.

(4) 1 ve 2. fıkralar gereğince duruşma ilgili olmaksızın yapılmış ise, Ceza Muhakemesi Kanununun 235. paragrafı kıyasen uygulanır. İtiraz reddedilirse, bu halde, kendisine daha önce itiraz süresinin geçirilmesi nedeniyle eski hale getirme yolu tanınmış olan ilgili, hükme karşı artık bu yolu kullanamaz.

Savcının duruşmaya katılması

§ 75 — (1) Savcı duruşmada bulunmak zorunda değildir. Mahkeme savcının katılmasını gerekli görürse, bunu kendisine bildirir.

(2) Savcı duruşmaya katılmadığı takdirde, muhakemenin sona erdirilmesinde (§ 47 2. fıkra) ve duruşmada itirazın geri alınmasına (§ 77 2. fıkra) muvafakatı gerekli değildir.

İdarî makamın katılması

§ 76 — (1) Mahkeme idarî makama, bu makamca kararın verilmesi için önemli görülen hususların ileri sürülmesi için izin verir. Aynı husus mahkemenin 47. paragrafın 2. fıkrası gereğince muhakemenin sona erdirilmesi gerektiği mütalâasında olduğu zamanda da uygulanır. Duruşma günü idarî makama bildirilir. İdarenin temsilcisine duruşmada isteği üzerine söz verilir.

(2) Mahkeme, idari makamın olay hakkındaki bilgisi karar yönünden önemli olmadığı takdirde, bu makamın 1. fıkraya gereğince duruşmaya katılmasından sarfınazar edebilir.

(3) Hüküm ve muhakemeyi sona erdiren diğer kararlar idareye bildirilir.

Davanın ve itirazın geri alınması

§ 77 — (1) Dava ve itiraz, esas mahkemesince hükmün tefhimi-
mine veya 72. paragraf gereğince verilecek kararın açıklanmasına
kadar geri alınabilir.

(2) Duruşmaya başlandıktan sonra davanın geri alınması sade-
ce ilgilinin kabulü ile, itirazın geri alınması ise savcının muvafaka-
tı ile mümkündür.

(3) Savcı davanın geri alınması mütalâasında ise, 63. paragrafın
3. fıkrası kıyasen uygulanır.

Muhakemeyi basitleştiren diğer hususlar

78 — (1) Mahkeme, Ceza Muhakemesi Kanununun 244. paragrafı-
nın 2. fıkrasına hâlel gelmeksizin delil ikâmesinin kapsamını tayin
eder.

(2) Ceza Muhakemesi Kanununun 273. paragrafın 2. fıkrası uy-
gulanmaz.

(3) Gençlerin muhakemesinde Çocuk Mahkemesi Kanununun
78. paragrafının 3. fıkrası kıyasen uygulanır.

(4) Bir genç veya yarıyettişkin hakkında para cezasına hük-
molunduğu takdirde çocuk mahkemesi hâkimi aynı zamanda 98. pa-
ragrafın 1. fıkrası gereğince infaz kararına hükmedebilir.

III. Kanun yolları

İtiraz

§ 79 — (1) 72. paragraf gereğince verilen karara ve hükme kar-
şı şu hallerde itiraz mümkündür:

1 — İlgili hakkında 200 DM den fazla para cezasına hükmolünmüş
ise,

2 — 72. paragraf gereğince verilen hükümden veya kararda değeri

200. DM ı geçmeyen mamelek haklarına ilişkin yan müeyyideler hariç olmak üzere, yan müeyyidelere hükmedilmiş ise,

3 — İlgili düzene aykırılıktan beraat etmiş veya muhakemeye son verilmiş ve fiilden dolayı para cezası kararında veya ceza karar-namesinde 500 DM dan fazla para cezasına hükmolunmuş veya böyle bir para cezası savcı tarafından talep edilmiş ise,

4 — Para cezası kararına yapılan itiraz hükümle reddedilmişse,

5 — İtiraz edenin bu usule muhalefet etmiş olmasına rağmen 72. paragrafa uyarak karar verilmiş ise.

İtirazın kabul edilmesi halinde de hükme karşı itiraz mümkündür (§ 80).

(2) 72. paragraftaki hüküm veya karar birden çok fiili kapsıyorsa ve 1. fıkranın 1. cümlesinin 1-3. bentlerindeki veya ikinci cümledeki şartlar yalnız bazı fiiller bakımından mevcut ise, ancak bunlar bakımından itirazda bulunulabilir.

(3) İtiraz ve sonraki muhakeme hakkında, bu kanunda aksine hüküm olmadıkça, Ceza Muhakemesi ve Mahkemelerin Kuruluşu kanunlarının temyiz hakkındaki hükümleri kıyasen uygulanır.

(4) İtiraz süresi 72. paragraf gereğince verilen kararın veya itiraz sahibinin gıyabında verilen hükmün tebliğinden başlar.

(5) İtiraz mahkemesi duruşmasız karar verir. Hükme karşı itiraz yoluna gidilmiş ise, itiraz mahkemesi duruşma yaparak hüküm verir.

(6) İtiraz mahkemesi itiraz olunan kararı bozarsa Ceza Muhakemesi kanununun 354. paragrafının 1 ve 2. fıkralarından farklı olarak esas hakkında karar verebilir veya dosyayı kararı bozulan sulh mahkemesine veya aynı eyâlet içinde bir diğer sulh mahkemesine gönderebilir.

İtirazın kabulü

§ 80 — (1) İtiraz mahkemesi kararının incelenmesi hukukun gelişmesini ve yeknesak bir uygulamayı sağlayacak ise, 79. paragrafın ikinci cümlesi gereğince itirazı talep üzerine kabul eder (6).

(2) İtirazın kabulü talebi hakkında itiraz ile ilgili hükümler ki-

(6) Ç. N.: 80. paragrafın düzenlediği bu kanun yolu, 79. paragrafın 1. fıkrasının 1-3. bentlerindeki şartların mevcut olmaması halinde başvurulabilen ve itiraz mahkemesinin kabulü önşartına bağlı bulunan bir itirazdır (Bk.: Kleinknecht, 1349).

yasen uygulanır. Talep ihtiyatla yapılmış bir itiraz olarak kabul edilir. İtirazın yapılması ve bunun gerekçelerinin gösterilmesi hakkındaki hükümler (Ceza Muhakemesi Kanununun 344, 345. paragrafları gözönünde tutulmalıdır. İtiraz talebinin gerekçesinde itiraz eden hangi sebeplerle 1. fıkradaki şartların gerçekleştiğini belirtmelidir. Ceza Muhakemesi Kanununun 35 a paragrafı kıyasen uygulanır.

(3) İtiraz mahkemesi talep hakkında duruşmasız karar verir. Ceza Muhakemesi Kanununun 346 - 348. paragrafları kıyasen uygulanır. İtiraz mahkemesi ittifakla talebin açıkça esassız olduğu görüşünde olduğu takdirde, talebi reddeden kararında gerekçe göstermek zorunda değildir. Talep reddedilirse, itiraz geri alınmış sayılır.

Altıncı Bölüm

Para Cezası ve Ceza Muhakemesi

Para cezası muhakemesinden ceza muhakemesine geçiş

§ 81 — (1) Mahkeme para cezası muhakemesinde fiilin düzene aykırılık olarak nitelenmesi ile bağlı değildir. Fakat bir ceza hükmüne göre karar verilebilmesi için, önce ilgili şahsa fiilin hukukî niteliğinin değiştiğinin bildirilmesi ve kendisine müdafaa imkânının tanınması gerekir.

(2) İlgiliye fiilin hukukî niteliğinin değiştiği hakkında savcının talebi üzerine veya resen bilgi verilir. Bu ikaz ile birlikte ilgili şahıs sanık durumuna girer. Mahkemece zarurî görülür veya sanık talep ederse, yargılama durdurulur. Durdurma talebine hakkı olduğu sanığa anlatılır.

(3) Daha sonraki muhakemede bu kanunun özel hükümleri uygulanmaz. Fakat o zamana kadar ilgilinin huzurunda cereyan eden delil ikâmesi, bu hükümlere göre icrâ edilmiş olsa dahi, nazara alınır.

Ceza Muhakemesinde para cezasına hükmolunması

§ 82 — (1) Ceza muhakemesinde mahkeme iddianamede belirtilen fiil hakkında karar verirken bunun aynı zamanda düzene aykırılık tavsifini de nazara alır.

(2) Şayet mahkeme duruşmadaki iddiayı ancak bir düzene aykırılık yönünden kabul ederse, sonraki muhakemede bu kanunun özel hükümleri uygulanır.

Düzene aykırılıkların ve suçların muhakemesi

§ 83 — (1) Muhakemenin konusunu düzene aykırılıklar ve suçlar teşkil ediyor ve bazı fiiller sadece düzene aykırılık olarak kovuşturuluyorsa, bu fiiller hakkında 46. paragrafın 3 ve 4. fıkraları, 47-49, 55, 76-78. paragraflar, 79. paragrafın 1-3. fıkraları ve 80. paragraf uygulanır.

(2) 1. fıkradaki hallerde düzene aykırılıklar hakkındaki hükümler için itiraz veya istinaf yoluna gidilirse, zamanında ve şekline uygun olarak yapılan bir itiraz, istinaf talebi geri alınmış veya hükümsüz sayılmış olmadıkça, istinaf talebi olarak kabul edilir. İtiraz talepleri ve bunların gerekçeleri şekle uygun olarak yapılmalı ve hasma tebliğ edilmelidir (Ceza Muhakemesi Kanununun 344 - 347. paragrafları); bunun 79. paragrafın 1. fıkrasının 2. cümlesi gereğince kabulü gerekli değildir. İstinaf hükmüne karşı 79. paragrafın 1 ve 2. fıkraları ve 80. paragraf gereğince itiraz edilmesi mümkündür.

(3) İtiraz mahkemesi sadece düzene aykırılıklarla ilgili olan hallerde kararı bozduğu takdirde, işin esası hakkında karar verir.

Yedinci Bölüm**Kesin Hüküm ve Muhakemenin Yenilenmesi***Kesin hükmün etkisi*

§ 84 — (1) Para cezası kararı kesinleşmiş veya mahkeme düzene aykırılık veya suç hakkında kesin hüküm teşkil eden kararını vermişse, aynı fiil artık düzene aykırılık olarak kovuşturulamaz.

(2) Fiilin düzene aykırılık olduğunu kesin olarak belirten karardan sonra fiil suç olarak da kovuşturulamaz. 72. paragraf gereğince verilen karar ve itiraz mahkemesinin düzene aykırılık hakkındaki kararı kesin hüküm durumundadır.

Muhakemenin yenilenmesi

§ 85. — (1) Aşağıdaki hükümlerde aksine sarahat olmadıkça kesinleşmiş para cezası kararı aleyhine gidilecek muhakemenin yenilenmesinde Ceza Muhakemesi Kanununun 359 - 373 a paragrafları uygulanır.

(2) İlgili şahıs lehine yeni delil ve olay (Ceza Muhakemesi Kanununun 359. paragrafının 5. bendi) sebebiyle muhakemenin yenilenmesi,

1 — ilgili şahıs hakkında yalnız 200 DM a kadar para cezasına hükmolunmuş ise, veya

2 — para cezası kararının kesinleşmesinden sonra 5 yıl geçmiş ise,

kabul olunmaz. Değeri 200 DM ı geçmeyen mameleki bir yan müeyyideye hükmolunmuş ise, 1. cümlenin 1. bendi uygulanır.

(3) İlgili şahıs aleyhine muhakemenin yenilenmesi Ceza Muhakemesi Kanununun 362. paragrafındaki şartlarla ve ancak bu şahsın bir ceza hükmüne göre mahkûmiyetini sağlamak amacı ile mümkündür. Tek başına veya daha önce ikame edilmiş delillerle birlikte ilgili şahsın bir cürüm dolayısıyla mahkûmiyetini sağlayacak yeni delil ve olayların ortaya çıkması halinde de muhakemenin yenilenmesi aynı amaçla mümkündür.

(4) Para cezası kararı aleyhine muhakemenin yenilenmesi halinde 68. paragraf gereğince yetkili olan mahkeme karar verir. Böyle bir muhakemenin yenilenmesi ilgili tarafından talep edilir veya muhakemenin yenilenmesini mümkün kılacak hallerin varlığının idarî makam tarafından bilinmesi halinde bu makam dosyayı savcılığa gönderir. 69. paragrafın 2. fıkrası kıyasen uygulanır.

Ceza Muhakemesinde para cezası kararının kaldırılması

§ 86 — (1) İlgili hakkında para cezası kararı verilmiş ve daha sonra aynı şahıs aynı fiilden dolayı ceza muhakemesinde mahkûm olmuşsa, para cezası kararı buna dayanarak kaldırılır. Ceza muhakemesinde bir mahkûmiyete gidilmesi de, mahkemenin kararında tesbit ettiği hususlar para cezası kararına aykırı olduğu takdirde aynı şekilde hareket edilir.

(2) Kaldırılmış bir para cezası kararı sebebiyle ödenmiş veya cebren icra edilmiş paralar, ilk olarak hükmedilen para cezasından daha sonra tediyede bulunmayı gerektiren yan müeyyidelerden ve en son olarak da ceza muhakemesi masraflarından mahsup edilir.

(3) 1 ve 2. fıkralara göre verilecek kararlar hüküm veya diğer hüküm doğuran kararlar yolu ile verilir.

Sekizinci Bölüm

Yan Müeyyidelerin Muhakemesi

Müsadere muhakemesi

§ 87 — (1) İdarî makam para cezası muhakemesinde bir malın müsadere kararını vermek durumunda olduğu zaman, müsadere ile ilgili şahıslar, avukatlar veya müdafî olarak tayin edilebilen kişiler hakkında ve tazminata ilişkin olarak da karar vermeğe yetkilidir (Ceza Muhakemesi Kanununun 431. paragrafı, 434. paragrafının 2. fıkrası, 436. paragrafının 3. fıkrası).

(2) Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça, müsadere ilgilisi para cezası kararının verildiği andan itibaren failin yetkisine sahip olur. Müsadere ilgisine müsadere kararını da kapsayan para cezası kararı tebliğ edilir. Aynı zamanda kendisi hakkında da müsadereye hükmolunduğu hususunda müsadere ilgisinin dikkati çekilir.

(3) Objektif muhakemede müsadereye objektif bir müsadere kararı ile hükmedilir. 66. paragrafın 1. fıkrası, 2. fıkrasının 1. bendinin a harfi ve 3. fıkrası kıyasen uygulanır. Müsadere kararı para cezası kararı hükmündedir. Belli bir şahıs aleyhinde yapılacak kovuşturmada yetkili olan idarî makam bu halde de yetkilidir; eşyanın emniyet altına alındığı yerdeki idarî makam dahi yer itibarile yetkilidir.

(4) Para cezasına karşı sonraki muhakeme (Ceza Muhakemesi Kanununun 439. paragrafı) müsadereyi yapan idarî makamdandır. Kararı 68. paragraf gereğince yetkili olan mahkeme verir; 69. paragrafın 1. fıkrasının 1. cümlesi, 2. fıkrası kıyasen uygulanır.

(5) Mahkemenin değeri 200 DM. ı geçmeyen bir eşyanın müsadere hakkında verdiği karar kesindir.

Tüzel kişiler ve şahıs birlikleri hakkında para cezası verilmesi

§ 88 — (1) İdarî makam para cezası muhakemesinde ilgilinin fiilinin yan müeyyidesi olarak bir tüzel kişi veya şahıs birliği hakkında para cezasına hükmetmek durumunda kalmışsa (§ 26), bu halde idarî makam muhakemeye katılma, bir avukatın veya müdafî olabilecek bir kişinin tayini hakkında da karar vermeye yetkilidir (Ceza Muhakemesi Kanununun 444. paragrafının 1. fıkrası, 434. paragrafın 2. fıkrası).

(2) Objektif muhakemede idare makam para cezasına objektif bir para cezası kararı ile hükmeder. Yetkili idarî makam belli bir kişi hakkında yapılacak kovuşturmada yetkili olan makamdır; tüzel kişinin veya şahıs birliğinin ikâmetgâhının veya şubesinin bulunduğu yerdeki idarî makam da yer itibarile yetkilidir.

(3) 87. paragrafın 2. fıkrasının 1 ve 2. cümlesi ile 5. fıkrası kıyasen uygulanır.

Dokuzuncu Bölüm

Ceza Kararlarının İnfazı

Para cezalarının infaz kabiliyeti

§ 89. Para cezaları kesinleştikten sonra infaz olunabilir.

Para cezası kararının infazı

§ 90 — (1) Kanunda aksine hüküm olmadıkça, federal bir idarî makamın verdiği para cezası kararı 27 Nisan 1953 tarihli Federal İdarî İcrâ Kanunu (Bundesgesetzbl. I, s. 157) hükümlerine göre icrâ olunur; diğer hallerde ise eyalet hukukunun ilgili hükümleri uygulanır.

(2) Para cezaları federal bir idarî makam tarafından verildiğinde, aksine hüküm olmadıkça federal devlet hazinesine, diğer hallerde eyaletlerin hazinelerine irat kaydolunur. Para ödemeyi gerektiren yan müeyyideler hakkında 1. cümle kıyasen uygulanır.

(3) Bir malın müsaderesine hükmolunduğu zaman, müsadere kararı malın ilgiliden veya müsaderenin yöneldiği kişiden alınması suretile icrâ olunur. Bu malın bu şahıslarda bulunamaması halinde, bunlar idarenin talebi üzerine sulh mahkemesinde malın bulunduğu yer hakkında gerçeklik yemini etmeye mecburdurlar. Medenî Muhakeme Kanununun 883. paragrafının 2 ve 3. fıkrası, 899. paragrafı, 900. paragrafının 1, 3 ve 5. fıkrası, 901., 902., 904 - 910., 913. paragrafları kıyasen uygulanır.

(4) 59. paragrafın 2. fıkrası gereğince verilen inzibati para cezasının infazında 1. fıkra kıyasen uygulanır.

Mahkemenin para cezası kararının infazı

§ 91. Ceza Muhakemesi Kanununun 451 ve 463. paragrafları ile

gençler ve yarı yetişkinler hakkındaki muhakemede Çocuk Mahkemesi Kanununun 82. paragrafının 1. fıkrası, 84. paragrafı ve 85. paragrafının 3. fıkrası mahkemenin para cezası kararının infazında kıyasen uygulanır.

Infaz mercii

§ 92. Bu bölümün aşağıdaki hükümleri anlamında infaz mercii, 90. paragraftaki hallerde para cezası kararını veren idari makam, diğer hallerde 91. paragraf gereğince infazla görevli mercidir.

Ödeme kolaylıkları

§ 93 — (1) Para cezası kararının kesinleşmesinden sonra, ödeme kolaylıklarının tanınması (§ 14) hakkında infaz mercii karar verir.

(2) Infaz mercii ödeme kolaylıklarına ilişkin bir kararı sonradan değiştirebilir veya kaldırabilir. Fakat önceki bir karardan ilgilinin aleyhine olarak ancak yeni olay ve delillere dayanarak ayrılabilir.

(3) Ödeme kolaylıkları hakkındaki kararlarda 66. paragrafın 2. fıkrasının 2 ve 3. bentleri kıyasen uygulanır.

(4) 14. paragrafın 2. cümlesi gereğince para cezasının belirli taksitlerle ödenmesine ilişkin iznin kalkması halinde bu husus dosyaya kaydedilir. Infaz mercii ilgiliye yeniden ödeme kolaylığı tanıyabilir.

(5) İlgilinin ekonomik durumu itibariyle yakın bir gelecekte ödemede bulunamayacağı anlaşıldığı takdirde, infaz mercii infazın geri bırakılmasına karar verebilir.

Taksitlerin mahsubu

§ 94. Ödeme sırasında ilgili bir kayıta bulunmazsa, taksitler ilk önce para cezasından, sonra bir nakdi ödemeyi gerektiren yan müeyyidelerden ve en son olarak muhakeme masraflarından mahsup edilir.

Para cezasının cebri icrası

§ 95. Para cezası veya bir para cezasının taksidi, ödeme gününden sonraki iki haftalık süre henüz geçmeden, ancak ilgilinin öde-

meden kaçınmak istediği belirli olaylardan anlaşılabilirliği takdirde cebren tahsil edilir.

Hapsen tazyik kararı

§ 96 — (1) Şayet,

- 1 — para cezası veya para cezasının belirli taksiti ödenmemiş,
- 2 — ilgili ödemeye muktedir olmadığını beyan etmemiş (§ 66, 2. fıkra, 2. bent, b harfi),
- 3 — ilgiliye 66. paragrafın 2. fıkrasının 3. bendine göre bilgi verilmişse ve,
- 4 — ilgilinin ödeme iktidarında olmadığını gösteren durumlar yoksa,

mahkeme, 95. paragraftaki sürenin geçmesinden sonra, infaz merciinin talebi üzerine veya bizzat kendi infazla görevli olduğu takdirde re'sen hapsen tazyike karar verir.

(2) Para cezasının ödenmesi gereken tutarının hemen tediye-sinin ekonomik durumu itibariyle ilgiliden beklenemeyeceği anlaşıl-dığı takdirde mahkeme ödeme kolaylığı hakkında karar verir veya bu husustaki kararı infaz merciine bırakır. Evvelce verilmiş hapsen tazyik kararı kaldırılır.

(3) Hapsen tazyik süresi, bir para cezasına ilişkin olduğu tak-dirde altı haftayı, aynı para cezası kararında tayin edilen birden çok para cezasından dolayı ise, üç ayı geçemez. Süre, para cezasının ödencesi gereken tutarı nazara alınsa dahi gün olarak hesaplanır, sonradan kısaltılabilirse de uzatılamaz. Aynı meblâğdan dolayı hap-sen tazyik tekrarlanamaz.

Hapsen tazyikin infazı

§ 97. — (1) Ceza Muhakemesi Kanununun 451. paragrafı ile gençler ve yarı yetişkinler hakkındaki muhakemede Çocuk Mahke-mesi Kanununun 82. paragrafının 1. fıkrası, 84. paragrafı ve 85. pa-ragrafının 3. fıkrası hapsen tazyikin infazında kıyasen uygulanır.

(2) İlgili, para cezasının ödenmesi gereken tutarını ödemek suretiyle, hapsen tazyikin infazını her zaman önleyebilir.

(3) İlgilinin, hapsen tazyik kararından sonra, para cezasının ödenmesinin kendisinden beklenemeyeceği itirazında bulunması ka-rarın infazını önlemez. Fakat mahkeme infazı geri bırakabilir.

Gençler ve yarı yetişkinler hakkında infaz

§ 98 — (1) Bir genç hakkında verilen para cezasının 95. paragraftaki sürenin geçmesinden sonra dahi ödenmemesi halinde, ödeme kolaylığının tanınması, para cezasının cebri icrası veya hapsen taziyik kararı mümkün veya uygun görünmüyorsa, çocuk mahkemesi hâkimi, infaz merciinin talebi üzerine veya bizzat kendisi infazla görevli ise re'sen, para cezası yerine

1 — bir çalışma yükümlüğün yerine getirilmesi

2 — zararların giderilmesi

3 — trafik hükümlerinin ihlâli halinde bir trafik kursuna iştirâk

4 — belirli başka bir edimin yerine getirilmesi

Hususunda genci yükümlü tutabilir. Çocuk Mahkemesi Hâkimi birinci cümledeki emirlere birlikte hükmedebilir ve bunları sonradan değiştirebilir.

(2) Genç 1. fıkradaki bir emri kusurlu olarak yerine getirmez ve para cezasını da ödemezse, kendisine gerekli bilgi verilmiş olduğu takdirde, küçüklere mahsus kısa hapse (7) (Çocuk Mahkemesi Kanununun 16. paragrafı) mahkûm edilebilir. Kısa hapis infaz edildiği takdirde, çocuk mahkemesi hâkimi para cezasını infaz edilmiş sayabilir.

(3) 1. ve 2. fıkralar bir yarı yetişkin hakkında tayin edilen para cezasının infazında da uygulanır.

Tüzel kişiler ve şahıs birlikleri hakkında infaz

§ 99 — Tüzel kişiler veya şahıs birlikleri hakkında para cezasının infazında 93-97. paragraflar kıyasen uygulanır.

Müsadere hakkında sonradan verilen kararlar

§ 100 — (1) Müsaderenin saklılığının kaldırılmasına ve bir eşyanın veya nakdi değerinin sonradan müsaderesine (§ 20 2. fıkra 3. cümle, § 21 4. fıkra)

1 — para cezası kararını vermiş bulunan idarî makam

2 — mahkemece verilmiş para cezası kararında mahkeme karar verir.

(7) Bu müleyyidenin niteliği hakkında bk.: İçel, Federal Almanya'da genç suçlular için ceza hukuku (İHFM., cilt: XXXIV, sayı: 1-4, s. 176 ve son.)

(2) 1. fıkranın 1. bendindeki hallerde, sonradan verilen müsadere kararına karşı kararın tebliğinden itibaren bir hafta içinde 62. paragraf gereğince yargısal yola başvurulabilir. İtiraza konu teşkil eden eşyanın değeri iki yüz DM. dan fazla ise, mahkeme kararına karşı acele itiraz mümkündür.

Tereke üzerinde infaz

§ 101 — Para cezası ilgilinin terekesi üzerinde infaz edilemez.

Sonradan açılan ceza muhakemesi

§ 102 — (1) Para cezası kararının kesinleşmesinden sonra aynı fiilden dolayı kamu dâvası açılmışsa, infaz mercii para cezası kararının infazını bu yönden geri bırakır.

(2) 86. paragrafın 1. ve 2. fıkralarında belirtilen kararlar verilmemişse, mahkeme bu hususları sonradan karara bağlar.

Mahkeme kararı

§ 103 — (1) 1 — İnfazın caiz görülmesine,

2 — infaz mercileri tarafından 93. paragrafa ve 102. paragrafın 1. fıkrasına göre verilmiş kararlara,

3 — bir para cezası kararının infazına ilişkin olarak alınan sair tedbirlere karşı yapılan itirazları mahkeme karara bağlar.

(2) 1. fıkraya göre yapılan itirazlar infaza engel olmaz. Fakat mahkeme infazı geri bırakabilir.

Mahkeme kararında usul

§ 104 — (1) İnfaza ilişkin olarak verilmesi gerekli mahkeme kararları (§ 96, § 97 3. fıkra, § 98, § 99, § 100 1. fıkra 2. bent, § 102 2. fıkra, § 103),

1 — bir para cezası kararının infazı halinde, 68. paragrafa göre yetkili mahkeme

2 — mahkemenin verdiği bir para cezası kararının infazında, ilk derece mahkemesi, gençler ve yarı yetişkinler hakkındaki muhakeme yönünden infazla görevli çocuk mahkemesi hakimi

3 — 102. paragrafın 2. fıkrası gereğince verilen bir karar söz konusu ise, ilk derece ceza mahkemesi tarafından verilir.

(2) İnfaza sulh hâkimi yetkili ise, 103. paragrafın 1. fıkrasının 1. ve 2. bentlerindeki hallerde eyalet mahkemesinin ceza dairesi karar verir.

(3) Kararlar duruşmasız olarak verilir. Karardan önce ilgiliye taleplerini ileri sürmesi ve gerekçe göstermesi için imkân verilir.

(4) Hapsen tazyik kararına, küçüklere mahsus kısa hapse ilişkin karara, değeri ikiyüz DM. dan fazla bir eşyanın müsaderesi hakkında sonradan verilen karara veya uygun nakdî değer in müsaderesine (§ 100 1. fıkra 2. bent) karşı acele itiraz mümkündür. Diğer hallerde karar kesindir.

Onuncu Bölüm

Masraflar

I. İ d a r i y o l

Masraflara ilişkin karar

§ 105 — (1) İdarî makam tarafından yürütülen muhakemede Ceza Muhakemesi Kanununun 464. paragrafının 1 ve 2. fıkraları, 464 a, 465, 466. paragrafları, 467 a paragrafının 1 ve 3. fıkraları, 469. paragrafının 1 ve 2. fıkraları ile 470 ve 472 b. paragrafları kıyasen uygulanır; gençler ve yarı yetişkinler hakkındaki muhakemede ayrıca Çocuk Mahkemesi Kanununun 74. paragrafı uygulanır.

(2) 1. fıkranın Ceza Muhakemesi Kanununun 465. paragrafının 2. fıkrasına, 467 a paragrafının 1 ve 3. fıkralarına ve 470, 472 b paragraflarına yaptığı atıf gereğince devlet hazinesine yüklenen harcamalar, muhakeme federal devletin bir idarî makamınca yürütülmekte ise Federal Devlet Hazinesi tarafından, diğer hallerde Eyalet Hazinesince karşılanır.

Masrafların tesbiti

§ 106 — (1) Muhakemeye katılanlardan birinin diğerine ödemek zorunda olduğu masraf ve harcamaların miktarı talep üzerine idarî makam tarafından tayin edilir. Dilekçeye, talep sahibinin yaptığı masrafların hesabı, diğer ilgiliye yapılan ihbarı gösteren suret ve masrafın her kaleminin haklı olduğunu belirten belgeler eklenir. Masrafın bir kaleminin nazara alınması için, muhtemel olduğunun ispatı yeterlidir. Bir avukatın yaptığı posta, telgraf ve telefon

harcamaları yönünden, avukatın temin edici beyanda bulunması harcamanın kabulü için yeterlidir.

(2) Masrafları tesbit eden kararın cebren icrâsı hakkında Medenî Muhakeme Kanununun masrafları tesbit eden kararlarının cebren icrâsına ilişkin hükümleri kıyasen uygulanır. Cebri icrâ masrafları tesbit eden kararın kesinleşmesinden sonra mümkündür. Kararın kabili tenfiz sureti, 68. paragrafa göre yetkili olan mahkeme kalemince verilir.

Harçlar ve harcamalar

§ 107 — (1) İdari makam tarafından yürütülen muhakemede harç para cezası kararında ilgili hakkında hükmedilen para cezasına göre tayin edilir.

(2) Elli DM. a kadarki para cezalarında üç DM., elli DM. dan yüz DM. a kadarki para cezalarında beş DM, yüz DM. dan fazla olan para cezalarında ise tayin edilen para cezasının yüzde beş'i harç olarak alınır; ancak bu miktar en çok on bin DM. dir.

(3) Tahsil edilecek harcamalar şunlardır:

- 1 — Telgraf ve teleks masrafları,
- 2 — Tebligat için posta masrafları,
- 3 — Yapılan posta masrafları hariç olmak üzere ilân masrafları,
- 4 — Tanıklara ve Bilirkişilere Verilecek Ücret Hakkındaki kanun gereğince yapılan ödemeler; bir bilirkişi Tanıklara ve Bilirkişilere Verilecek Ücret Hakkındaki Kanunun 1. paragrafının 3. fıkrası gereğince ücret almıyorsa, Tanıklara ve Bilirkişilere Verilecek Ücret Hakkındaki kanunun bu hükmü nazara alınmaksızın ödenmesi gereken meblâğ tahsil edilir.

5 — İş yerleri dışındaki hizmetlerinden dolayı idare memurlarına kanunî hükümlere dayanılarak verilen yolluklar (seyahat masrafları ve diğer masraflar) ve bazı yerlerin hazır bulundurulması masrafları,

6 — Karşılıklılık, idari yardım gibi sebeplerden dolayı ödenmeleri gerekli olmasa dahi, diğer mercilerin veya yabancı devlet makamlarının, kamu müesseselerinin ve memurların hakkı olan meblâğlar,

7 — Avukatlara ödenmesi gereken ücretler,

8 — Şahısların sevki masrafları ve parası olmayan şahıslara sorgu ve soruşturma mahalline gitmeleri ve geri dönmeleri için verilen paralar,

- 9 — Muhafaza ve posta masrafları hariç olmak üzere, eşyaların sevki masrafları,
10 — Hapsen tazyik masrafları.

Hukukî çare ve infaz

- § 108 — (1) İdari makam tarafından yürütülen muhakemede
1 — objektif masraf kararına ve masrafların tesbiti kararına,
2 — harç ve harcamaların hesaplanmasına

karşı 62. paragrafa göre yargısal yola başvurulabilir. 1. bentteki hallerde itiraz kararın tebliğinden itibaren bir hafta içinde yapılır. İtirazın konusunun diğeri elli DM. dan fazla ise, mahkemenin kararına karşı acele itiraz mümkündür.

(2) Para cezası muhakemesi masraflarının icrası hakkında 89. paragraf ve 90. paragrafın 1. fıkrası kıyasen uygulanır.

II. Y a r g ı s a l Y o l

İtirazın geri alınması ve reddi halinde masraflar

§ 109. İlgili para cezası kararına karşı itirazını geri alırsa veya itiraz sonuşturmada hüküm ile reddedilirse, ilgili yargısal muhakeme masraflarını da yüklenir.

Ü ç ü n c ü K ı s ı m

SON HUKÜMLER

Temel hakların sınırlandırılması

§ 110. Kişi dokunulmazlığı (Anayasanın 2. maddesinin 2. fıkrasının 1. cümlesi), kişi özgürlüğü (Anayasanın 2. maddesinin 2. fıkrasının 2. cümlesi) ve konut dokunulmazlığı (Anayasanın 13. maddesi) bu kanuna göre sınırlandırılır.

Berlin şartı

§ 111. Bu kanun, 4 Ocak 1952 tarihli üçüncü intikâl kanununun (Bundesgesetzbl. I, s. 1) 13. paragrafının 1. fıkrasına göre Ber-

lin eyaletinde de uygulanır. Bu kanuna dayanılarak çıkarılan tüzükler, üçüncü intikâl kanununun 14. paragrafına göre Berlin eyaletinde uygulanır.

Yürürlüğe giriş

§ 112. Kanun 1 Ocak 1968 de yürürlüğe girer. 68. paragrafın 3. fıkrası yayını izleyen gün yürürlüğe girer.

Çev.: Asis. Dr. K. İcel - Asis. E. Yurtcan